

Bijlage 2. — Energetische klassen

De hoeveelheid energie die de woning verbruikt, wordt uitgedrukt in kWu aan primaire energie (kwuPE) per vierkante meter aan de hand van de standaard omzettingfactoren bedoeld in artikel 4 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen.

Energetische klasse		kWu _{PE} /m ² /jaar		kWu _{PE} /m ² /jaar
A+			<	0
A	van	1	tot	17
A-	van	18	tot	34
B+	van	35	tot	52
B	van	53	tot	69
B-	van	70	tot	87
C+	van	88	tot	104
C	van	105	tot	122
C-	van	123	tot	139
D+	van	140	tot	156
D	van	157	tot	174
D-	van	175	tot	191
E+	van	192	tot	208
E	van	209	tot	226
E-	van	227	tot	243
F	van	244	tot	295
G	>	295		

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 februari 2011 betreffende het door een certificateur opgesteld EPB-certificaat voor wooneenheden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Ch. PICQUE

De Minister voor Leefmilieu, Energie, Stadsvernieuwing en Bijstand aan Personen,
Mevr. E. HUYTEBROECK

MINISTERE

DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

F. 2011 — 650

[C — 2011/31106]

17 FEVRIER 2011. — Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale relatif au certificat PEB établi par un certificateur pour les unités tertiaires

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 7 juin 2007 relative à la performance énergétique et au climat intérieur des bâtiments, l'article 5, § 1er, l'article 17, §§ 3 et 4, modifié par l'ordonnance du 14 mai 2009, l'article 18, § 5, l'article 25, § 2, inséré par l'ordonnance du 14 mai 2009, et l'article 41;

Vu l'avis du Conseil de l'Environnement pour la Région de Bruxelles-Capitale, donné le 13 septembre 2010;

Vu l'avis du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale, donné le 21 septembre 2010;

Vu l'accord du Ministre du budget, donné le 8 juillet 2010;

Vu l'avis de l'Inspection des finances, donné le 29 juin 2010;

Vu l'avis 48.980/3 du Conseil d'Etat, donné le 21 décembre 2010 en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973;

MINISTERIE

VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

N. 2011 — 650

[C — 2011/31106]

17 FEBRUARI 2011. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende het door een certificateur opgestelde EPB-certificaat voor de tertiaire eenheden

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 7 juni 2007 houdende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen, artikel 5, § 1, artikel 17, §§ 3 en 4, gewijzigd bij de ordonnantie van 14 mei 2009, artikel 18, § 5, artikel 25, § 2, ingevoegd bij de ordonnantie van 14 mei 2009, en artikel 41;

Gelet op het advies van de Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gegeven op 13 september 2010;

Gelet op het advies van de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gegeven op 21 september 2010;

Gelet op het akkoord van de Minister van Begroting, gegeven op 8 juli 2010;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 29 juni 2010;

Gelet op het advies 48.980/3 van de Raad van State, gegeven op 21 december 2010 in toepassing van artikel 84, § 1, lid 1, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Sur la proposition de la Ministre de l'Environnement, de l'Energie, de la Rénovation urbaine et de l'Aide aux personnes;

Après délibération,

Arrête :

CHAPITRE 1er. — *Dispositions générales*

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, on entend par :

1. Ordonnance : l'ordonnance du 7 juin 2007 relative à la performance énergétique et au climat intérieur des bâtiments.

2° Demandeur : personne visée à l'article 18, § 4 de l'ordonnance.

3° Certificateur Tertiaire : certificateur agréé pour établir le certificat PEB pour les unités tertiaires;

4° Unité tertiaire : ensemble de locaux adjacents se trouvant dans le même bâtiment et ayant une ou plusieurs affectations, à l'exception des habitations individuelles, telles que définies à l'annexe 1re de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 21 décembre 2007 déterminant des exigences en matière de performance énergétique et de climat intérieur des bâtiments;

5° Logiciel : application informatique mise à disposition par l'Institut et qui traite, conformément à la méthode de calcul de la performance énergétique des unités tertiaires, les données nécessaires à l'établissement du certificat PEB dont le modèle est repris à l'annexe 1re;

6° Protocole : manuel établi et mis à disposition par l'Institut, fixant les lignes directrices à suivre par les certificateurs Tertiaires lors de leurs visites sur site;

7° Informations complémentaires au bénéfice des certificateurs : informations présentes dans les attestations de réception et les rapports de diagnostic visés respectivement aux chapitres III et V de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 3 juin 2010 relatif aux exigences PEB applicables aux systèmes de chauffage pour le bâtiment lors de leur installation et pendant leur exploitation;

8° Caractéristiques énergétiques : caractéristiques internes et externes d'une unité tertiaire qui influencent la performance énergétique.

CHAPITRE 2. — *De l'établissement du certificat PEB*

Art. 2. La forme et le contenu du certificat PEB sont fixés conformément au modèle repris à l'annexe 1re du présent arrêté.

Dans le certificat PEB, la performance énergétique est exprimée en classes énergétiques, telles que fixées à l'annexe 2 du présent arrêté.

Art. 3. § 1er. Le certificat PEB est établi par le certificateur Tertiaire au moyen du logiciel.

§ 2. Pour la collecte des données nécessaires à l'établissement du certificat PEB et leur introduction dans le logiciel, ainsi que pour la production du certificat PEB, le certificateur Tertiaire applique le protocole.

Par données nécessaires à l'établissement du certificat PEB, on entend les caractéristiques énergétiques de l'unité tertiaire à l'exception de l'installation technique suivante : les systèmes fixes permettant de transporter des personnes ou des charges d'un étage à l'autre du bâtiment.

§ 3. Un certificat PEB est établi pour chaque unité tertiaire.

§ 4. Le certificateur Tertiaire utilise les informations complémentaires au bénéfice des certificateurs quand elles sont présentes.

§ 5. Le certificat PEB est délivré au demandeur par le certificateur Tertiaire dans les vingt jours ouvrables de sa visite sur le site.

Op voorstel van de Minister van Leefmilieu, Energie, Stadsvernieuwing en Bijstand aan Personen;

Na beraadslaging,

Besluit :

HOOFDSTUK 1. — *Algemene bepalingen*

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder :

1. Ordonnantie : de ordonnantie van 7 juni 2007 houdende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen.

2° Aanvrager : de persoon bedoeld in artikel 18, § 4 van de ordonnantie.

3° Tertiaire certificateur : certificateur die erkend is voor het opstellen van het EPB-certificaat voor tertiaire eenheden;

4° Tertiaire eenheid : alle aangrenzende lokalen die in hetzelfde gebouw gelegen zijn en die één of meerdere bestemmingen hebben, met uitzondering van de wooneenheden zoals gedefinieerd onder bijlage 1 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen;

5° Software : computertoepassing die ter beschikking wordt gesteld door het Instituut en die, overeenkomstig de berekeningsmethode van de energieprestatie van de tertiaire eenheden, de nuttige gegevens verwerkt voor het opstellen van het EPB-certificaat waarvan het model in bijlage 1 wordt vastgesteld;

6° Protocol : door het Instituut opgestelde en ter beschikking gestelde handleiding die de richtlijnen bepaalt, die door de Tertiaire certificateurs bij hun plaatsbezoeken gevolgd moeten worden;

7° Aanvullende informatie ten behoeve van de certificateurs : inlichtingen vervat in de opleveringsattesten en diagnoseverslagen respectievelijk bedoeld in de hoofdstukken III en V van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 juni 2010 betreffende de voor de verwarmingssystemen van gebouwen geldende EPB-eisen bij hun installatie en tijdens hun uitbatingsperiode;

8° Energiekenmerken : de inwendige en uitwendige kenmerken van een tertiaire eenheid die een invloed hebben op de energieprestatie.

HOOFDSTUK 2. — *Over de opstelling van het EPB-certificaat*

Art. 2. De vorm en de inhoud van het EPB-certificaat worden vastgesteld overeenkomstig het model opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit.

In het EPB-certificaat wordt de energieprestatie uitgedrukt in energetische klassen zoals vastgesteld in bijlage 2 bij dit besluit.

Art. 3. § 1. Het EPB-certificaat wordt door de Tertiaire certificateur opgesteld met behulp van de software.

§ 2. Voor de inzameling van de nuttige gegevens verwerkt voor het opstellen van het EPB-certificaat en hun invoer in de door het Instituut ter beschikking gestelde software, alsook voor de productie van het EPB-certificaat, past de Tertiaire certificateur het protocol toe.

Onder nuttige gegevens verwerkt voor het opstellen van het EPB-certificaat wordt er verstaan de energiekenmerken van de tertiaire eenheid met uitzondering van de volgende technische installatie : de vaste systemen voor het vervoeren van personen of lasten van de ene verdieping naar de andere in het gebouw.

§ 3. Het EPB-certificaat wordt opgesteld voor elke tertiaire eenheid.

§ 4. De Tertiaire certificateur gebruikt de aanvullende informatie ten behoeve van de certificateurs wanneer die aanwezig is.

§ 5. Binnen een periode van twintig werkdagen na het plaatsbezoek wordt het EPB-certificaat door de Tertiaire certificateur aan de aanvrager afgeleverd.

Art. 4. § 1er. Le certificat PEB est valide pour autant qu'aucune modification des caractéristiques énergétiques de l'unité tertiaire ne soit survenue après la visite sur site du certificateur Tertiaire et pour autant qu'il n'ait pas été révoqué.

§ 2. Le certificat PEB est révoqué par l'Institut lorsqu'il est constaté que le certificat PEB n'a pas été établi conformément au présent arrêté.

Les résultats du contrôle de qualité organisé en vertu de l'article 23bis de l'ordonnance peuvent être utilisés par l'Institut pour révoquer le certificat PEB.

§ 3. En cas de révocation, le certificateur Tertiaire établit et envoie à ses frais, à l'adresse de l'unité tertiaire, sous réserve de l'accès à celle-ci consenti par le nouvel occupant, un certificat PEB dans les trente jours à dater de la révocation.

CHAPITRE 3. — *Publicité*

Art. 5. § 1er. Les informations relatives au certificat PEB qui figurent dans la publicité sont la classe énergétique et les émissions annuelles de CO₂ de l'unité tertiaire, reprises du certificat PEB.

§ 2. Les informations relatives au certificat PEB qui figurent dans l'acte de la transaction visé à l'article 18, § 2 de l'ordonnance sont les suivantes :

1° les informations visées au paragraphe 1er;

2° la déclaration selon laquelle les parties à la transaction ont chacune reçu copie du certificat PEB valide;

3° en cas de vente, la déclaration selon laquelle l'acquéreur a reçu l'original du certificat PEB.

Art. 6. § 1er. En cas de vente, si le notaire constate à l'établissement de l'acte authentique qu'aucun certificat PEB valide n'est disponible, il en informe l'Institut dans les quinze jours ouvrables de la signature de l'acte authentique.

§ 2. En cas de vente publique, le certificat PEB est annexé au cahier des charges.

CHAPITRE 4. — *Dispositions finales*

Art. 7. Le présent arrêté et les articles 18, §§ 2, 4 en 5 et 25 de l'ordonnance entrent en vigueur le 1er mai 2011 pour les mises en vente des unités tertiaires ayant l'affectation Bureaux et services, et d'une superficie supérieure à 500 mètres carrés.

Le présent arrêté et les articles 18, § 2 à § 5 et 25 de l'ordonnance entrent en vigueur le 1er novembre 2011 pour les autres types de transactions visés à l'article 18, § 2 de l'ordonnance des unités tertiaires ayant l'affectation Bureaux et services, et d'une superficie supérieure à 500 mètres carrés.

Pour les autres unités tertiaires, le présent arrêté et les articles 18, § 2 à § 5 et 25 de l'ordonnance entrent en vigueur le 1er janvier 2013.

Art. 8. Le Ministre qui a l'Energie dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, 17 février 2011.

Le Ministre Président
du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
Ch. PICQUE

La Ministre de l'Environnement, de l'Energie,
de la Rénovation urbaine et de l'Aide aux personnes,
Mme E. HUYTEBROECK

Art. 4. § 1. Het EPB-certificaat is geldig op voorwaarde dat geen enkele wijziging werd aangebracht aan de energiekeurmerken van de tertiaire eenheid na het bezoek van de Tertiaire certificateur aan de site, en op voorwaarde dat het niet werd herroepen.

§ 2. Het EPB-certificaat wordt herroepen door het Instituut wanneer wordt vastgesteld dat het EPB-certificaat niet overeenkomstig het voorliggende besluit opgesteld werd.

De resultaten van de krachtens artikel 23bis van de ordonnantie georganiseerde kwaliteitscontrole worden kunnen door het Instituut worden gebruikt om het EPB-certificaat te herroepen.

§ 3. In het geval van herroeping, stelt de Tertiaire certificateur binnen de dertig dagen te tellen van de herroeping op zijn kosten een EPB-certificaat op en bezorgt dit aan het adres van de tertiaire eenheid, onder voorbehoud dat de nieuwe inwoner instemt met de toegang tot de woning.

HOOFDSTUK 3. — *Bekendmaking*

Art. 5. § 1. De informatie betreffende het EPB-certificaat die vermeld wordt in de bekendmaking is de energetische klasse en de jaarlijkse CO₂-uitstoot van de tertiaire eenheid, die uit het EPB-certificaat worden overgenomen.

§ 2. De informatie betreffende het EPB-certificaat die vermeld wordt in de akte van de transactie bedoeld in artikel 18, § 2 van de ordonnantie, is de volgende :

1° de in paragraaf 1 bedoelde informatie;

2° de verklaring volgens dewelke de partijen die betrokken zijn bij de transactie, elk een kopie van het geldige EPB-certificaat hebben ontvangen;

3° in geval van verkoop, de verklaring volgens dewelke de koper het origineel van het EPB-certificaat heeft ontvangen.

Art. 6. § 1. Indien de notaris in geval van verkoop bij het opmaken van de authentieke akte vaststelt dat geen enkel geldig EPB-certificaat beschikbaar is, brengt hij het Instituut daarvan op de hoogte binnen de vijftien werkdagen volgend op de ondertekening van de authentieke akte.

§ 2. In het geval van een openbare verkoop wordt het EPB-certificaat bij het bestek gevoegd.

HOOFDSTUK 4. — *Slotbepalingen*

Art. 7. Dit besluit en de artikelen 18, §§ 2, 4 en 5 en 25 van de ordonnantie treden in werking op 1 mei 2011 voor het te koop stellen van de tertiaire eenheden, met de bestemming kantoren en diensten, en met een oppervlakte groter dan 500 vierkante meter.

Dit besluit en de artikelen 18, § 2 tot § 5 en 25 van de ordonnantie treden in werking op 1 november 2011 voor de andere transacties bedoeld in artikel 18, § 2 van de ordonnantie van de tertiaire eenheden, met de bestemming kantoren en diensten, en met een oppervlakte groter dan 500 vierkante meter.

Voor de andere tertiaire eenheden treden dit besluit en de artikelen 18, § 2 tot § 5 en 25 van de ordonnantie in werking op 1 januari 2013.

Art. 8. De Minister die het Energiebeleid tot zijn bevoegdheden telt, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 17 februari 2011.

De Minister-Voorzitter
van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Ch. PICQUE

De Minister van Leefmilieu, Energie, Stadsvernieuwing
en Bijstand aan Personen,
Mevr. E. HUYTEBROECK

CERTIFICAT DE PERFORMANCE ENERGETIQUE

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

adresse 1 + adresse 2
 Certificat PEB N° : yyymdd-xxxxxxxx-xx-xx
 Certificat PEB valide jusqu'au : xx/xx/xxxx

Annexe

Ce certificat est une carte d'identité de la performance énergétique du bâtiment (PEB) qui vous concerne. Il a pour but d'informer et de sensibiliser les acheteurs ou locataires potentiels de la qualité énergétique de l'habitation certifiée.

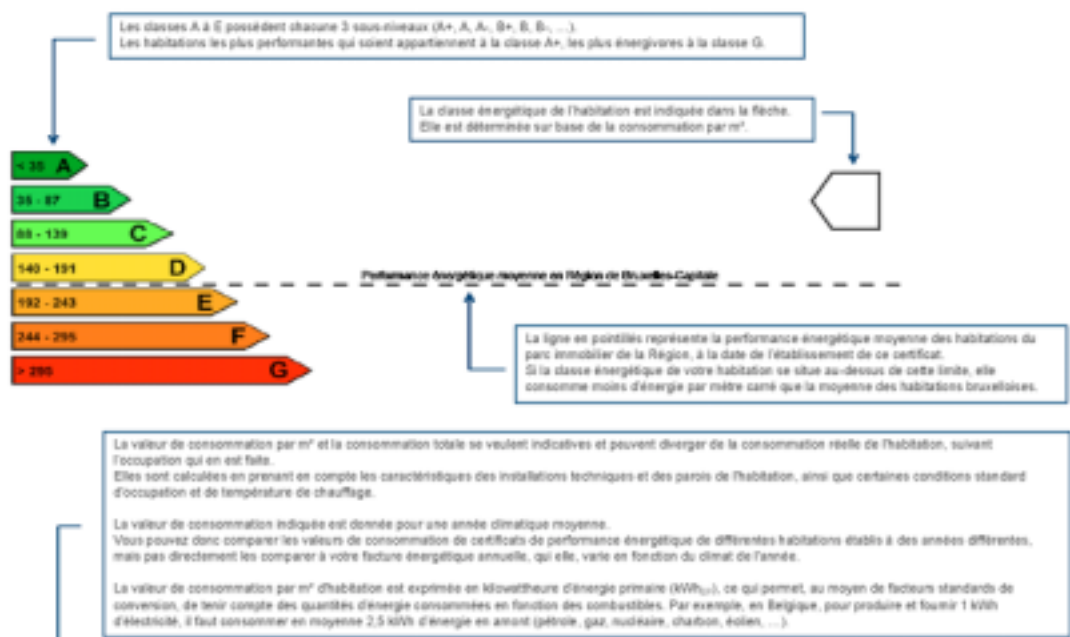
Chaque habitation qui est construite, qui est mise en vente ou qui est mise en location en Région de Bruxelles-Capitale doit posséder ce document.

Le présent certificat a été établi par un certificateur agréé. Le certificat PEB original est à garder par le propriétaire jusqu'à la fin de sa période de validité.

Si vous constatez des anomalies dans le certificat PEB, veuillez contacter : XX@energie.brstm.be

Veillez trouver ci-dessous plus d'explications concernant les données reprises dans le certificat

1 Performance énergétique du bâtiment

Consommation par m² [en kWh_{ep}/m²/an]	XXX
Consommation totale [en kWh_{ep}/an]	X.XXX.XXX

2 Emissions CO₂

Le CO₂ est le principal gaz à effet de serre, responsable des changements climatiques. La quantité de CO₂ émise est proportionnelle à la quantité de combustible et d'électricité utilisée pour le chauffage, la ventilation, la production d'eau chaude sanitaire et éventuellement le refroidissement de l'habitation.

CERTIFICAT DE PERFORMANCE ENERGETIQUE

adresse 1 + adresse 2
Certificat PEB N° : yymmd0-00000000-00-0
Certificat PEB valide jusqu'au : 00/00/0000

3
Recommandations

Les recommandations reprises dans ce document ont un caractère général. En pratique, certaines peuvent se révéler difficilement applicables pour des raisons techniques, économiques, esthétiques ou autres.

Certaines mesures décrites nécessitent le recours à des professionnels (auditeur, architecte, entrepreneur). Malgré le soin apporté à l'établissement de ce certificat, le certificateur ne peut être tenu responsable des dommages ou dégâts qui résulteraient de la réalisation incorrecte des mesures décrites.

Des conseils personnalisés et chiffrés peuvent être obtenus en sollicitant un audit énergétique PAE (Procédure d'avis énergétique) pour l'habitation, réalisé à l'aide d'un logiciel spécifique. Il est conseillé de faire appel à un auditeur PAE reconnu par la Région.

Pour obtenir plus d'information sur l'audit énergétique : www.bruxellesenvironnement.be
 Pour obtenir plus d'informations sur les recommandations reprises ci-dessous : www.bruxellesenvironnement.be ou 02 775 75 75

SONT PRESENTEES ICI LES RECOMMANDATIONS FORMULEES PAR LE LOGICIEL SUR BASE DES INFORMATIONS ENCODEES PAR LE CERTIFICATEUR

4
Informations administratives

Les informations contenues dans cette zone peuvent être utiles dans le cadre de la législation PEB sur les installations techniques. Elles sont également destinées à des fins de contrôle éventuel par l'autorité.

Conseils pour une utilisation rationnelle de l'énergie

Vous trouverez ci-dessous des exemples d'investissements non coûteux ou très peu coûteux permettant d'économiser de l'énergie dans une habitation individuelle.

Chauffage

- » Programmez les plages de chauffe suivant votre occupation des lieux. Lors d'absences de plus d'une semaine, arrêtez même la chaudière.
- » Mettez la consigne de température sur 16 °C la nuit et en journée lorsque vous êtes absents.
- » Ne placez aucun obstacle devant les radiateurs ou convecteurs et ne les couvrez pas.
- » Fermez les volets et/ou tirez les rideaux le soir.
- » Economisez 6 à 7% en diminuant d'1 °C la température de consigne.
- » Réglez les vannes thermostatiques (qui s'ouvrent et s'ouvrent automatiquement pour maintenir la température de chaque pièce constante) sur 16 °C (position 2) dans les chambres et sur 19-20 °C (position 3) dans les pièces de séjour.
- » Entretenez régulièrement la chaudière afin d'économiser de 3 à 5%.

Eau chaude sanitaire

- » Utilisez, si possible, un pommeau de douche économique qui consomme moins d'eau et donc d'énergie, pour un confort équivalent à un pommeau classique.
- » Etudiez la possibilité d'installer un chauffe-eau solaire.

Ventilation

- » Réalisez une bonne aération afin de renouveler l'air intérieur, d'améliorer le climat intérieur pour les occupants et d'éviter les problèmes d'humidité et de santé dans le logement.
- » En cas de ventilation par ouverture des fenêtres, d'octobre à mai préférez une aération en dehors des périodes de chauffe.

Confort d'été

- » La journée, utilisez les stores et les volets pour limiter les apports solaires.
- » La nuit, aérez un maximum pour refroidir la masse thermique du bâtiment et éviter la surchauffe le jour.

Éclairage

- » Optez pour des ampoules fluocompactes de classe A, des LED ou des tubes fluorescents (TL) qui consomment moins d'énergie que les ampoules à incandescence ou les halogènes et ont des durées de vie bien supérieures.
- » Nettoyez les lampes et les luminaires de leur poussière.

Bureautique/ audiovisuel

- » Éteignez ou débranchez les appareils ne fonctionnant que quelques heures par jour au moyen d'une multiprise par exemple.
- » Choisissez des appareils économes en énergie.

Electroménager

- » Achetez de préférence des appareils de classes A+ ou A++. Par exemple, le frigo et le surgélateur sont responsables de 25 % de la consommation en électricité d'un logement.
- » Pour plus de renseignements, consultez Bruxelles Environnement au 02 775 75 75

P 3/3

Vu pour être annexé à l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 17 février 2011 relatif au certificat PEB établi par un certificateur pour les unités tertiaires.

Le Ministre-Président du Gouvernement bruxellois,

Charles PICQUE

La Ministre de l'Environnement, de l'Energie, de la Rénovation urbaine et de l'Aide aux personnes

Mme E. HUYTEBROECK

Annexe 2. — **Classes énergétiques pour les unités tertiaires**

La quantité d'énergie consommée par l'unité est exprimée en kWh d'énergie primaire (kWh_{EP}) par mètre carré, au moyen des facteurs standards de conversion visés à l'article 4 de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 21.12.2007 déterminant des exigences en matière de performance énergétique et de climat intérieur des bâtiments

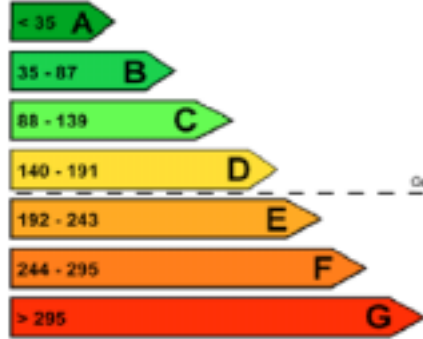
Classe énergétique		kWh _{EP} /m ² /an		kWh _{EP} /m ² /an
A+			=	0
A	de	1	à	31
A-	de	32	à	61
B+	de	62	à	93
B	de	94	à	124
B-	de	125	à	155
C+	de	156	à	186
C	de	187	à	217
C-	de	218	à	248
D+	de	249	à	279
D	de	280	à	310
D-	de	311	à	341
E+	de	342	à	372
E	de	373	à	403
E-	de	404	à	434
F	de	435	à	527
G	>	527		

Vu pour être annexé à l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 17 février 2011 relatif au certificat PEB établi par un certificateur pour les unités tertiaires.

Le Ministre-Président du Gouvernement bruxellois,
Ch. PICQUE

La Ministre de l'Environnement, de l'Energie, de la Rénovation urbaine et de l'Aide aux personnes,
Mme E. HUYTEBROECK

Bijlage 1. Model van het EPB-certificaat

 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST		ENERGIEPRESTATIECERTIFICAAT	
Dit document geeft nuttige informatie over de energieprestatie van het gebouw (EPB). Op de volgende bladzijden staat meer gedetailleerde uitleg en informatie.		<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; background-color: #ccc; margin: 0 auto;"> FOTO VAN DE WOONEENHEID </div>	
adres 1 (straat, nr., postbus) adres 2 (postcode, gemeente) Gecertificeerde deel van het gebouw Oppervlakte : XXX m ² EPB-certificaat geldig tot en met : XX/XX/XXXX			
1		Energieprestatie	
Zeer energiezuinig Zeer energieverslindend		<div style="border: 1px solid black; width: 60px; height: 60px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> X </div>	
Energieverbruik per m² [kWh_{ep}/m²/jaar]		XXX	
Totaal verbruik van de wooneenheid [kWh_{ep}/jaar]		X.XXX.XXX	
2		CO₂-uitstoot	
Jaarlijkse CO ₂ -uitstoot per m ² [kgCO ₂ /m ² /jaar]		<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: space-between;"> <div style="width: 60%;"> <div style="background-color: #ccc; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;">WEINIG</div> <div style="width: 100%; height: 15px; position: relative;"> <div style="background-color: #ccc; width: 100%; height: 100%;"></div> <div style="background-color: #000; width: 50%; height: 100%;"></div> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 5px;">▲</div> </div> <div style="width: 30%; text-align: right;"> <div style="background-color: #ccc; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;">VEEL</div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 40px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> XXX </div> </div> </div>	
3		Aanbevelingen	
De 3 eerste aanbevelingen in verband met de verbetering van de energieprestatie :			
1. 2. 3.			
U vindt meer details en de overige aanbevelingen op de volgende pagina's.			
4		Administratieve inlichtingen	
Certificaat afgeleverd op : XX / XX / XXXX EPB-certificaat nr. : yyymmdd-xxxxxx0000-xx-xx		Bestemming : wooneenheid	
Is een opleveringsatent beschikbaar ? Zo Ja, is het conform ? Is een diagnoseverslag beschikbaar ?		Ja Neen ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Gegevens van de certificeerder : Naam : 0000, 0000000 Firma : XXXX,00000,00000		Erkenningsnummer natuurlijk persoon : XXXX-XXXX-XXXX Erkenningsnummer rechtspersoon : XXXX-XXXX-XXXX	

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ENERGIEPRESTATIECERTIFICAAT

adres 1 + adres 2
 EPB-certificaat nr : yymdd-xxxxxxxx-xx-x
 EPB-certificaat geldig tot en met : xx/xx/xxxx

Bijlage

Dit Certificaat is een identiteitskaart van de energieprestatie van uw gebouw (EPB).
 Het heeft als doel de potentiële kopers of huurders te informeren over en te sensibiliseren voor de energieefficiëntie van de gecertificeerde wooneenheid.
 Voor elke wooneenheid die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gebouwd, verkocht of verhuurd moet dit document worden opgesteld.
 Dit Certificaat werd opgesteld door een erkend certificeerder.
 Het originele EPB-certificaat moet door de eigenaar worden bijgehouden tot het eind van de geldigheidsperiode.
 In het geval van onregelmatigheden in dit certificaat wordt U verzocht contact op te nemen met : XXX@energie.toebem.be

Hieronder vindt u meer uitleg over de gegevens die in het Certificaat vermeld staan

1 Energieprestatie

De klassen A tot E hebben telkens 3 subniveaus (A+, A, A-, B+, B, B-, ...).
 De meest performante woningen die er zijn, behoren tot klasse A+, de meest energieverslindende tot klasse G.

De energetische klasse staat aangegeven in de pijl.
 Ze wordt bepaald op basis van het verbruik per m².

De stippellijn komt overeen met de gemiddelde energieprestatie van de woningen van het gebouwepark in het BHG, op de datum van opstelling van dit certificaat (20XX).
 Indien uw energetische klasse boven deze grens is, verbruikt uw woning minder energie per vierkante meter dan het gemiddelde van de Brusselse woningen.

De waarde van het verbruik per m² en het totale verbruik zijn indicatief en kunnen afwijken van het reële verbruik van de wooneenheid, naargelang van het gebruik dat ervan wordt gemaakt.
 Ze worden berekend door rekening te houden met de kenmerken van de installaties en wanden van het gebouw, alsook met bepaalde standaardvoorwaarden qua gebruik en verwarmingstemperatuur.
 De vermelde verbruikswaarde wordt genormaliseerd voor een gemiddeld klimaatjaar.
 U kan de verbruikswaarden van certificaten van andere wooneenheden en van verschillende jaren dus onderling vergelijken, maar ze niet rechtstreeks vergelijken met uw jaarlijkse energiefactuur.
 De hoeveelheid energie die uw woning verbruikt, uitgedrukt in kWh van primaire energie, maakt het mogelijk om, aan de hand van standaard conversiefactoren, rekening te houden met de energiehoeveelheden die worden verbruikt naargelang van de brandstoffen.
 Bijvoorbeeld, in België vereist de levering van gemiddeld 1 kWh elektriciteit een verbruik van 2,5 kWh energie aan toeleveringszijde (aardolie, aardgas, kernenergie, steenkool, windenergie...)

Energieverbruik per m² [kWh_{ep}/m²/jaar]	XXX
Totaal verbruik [kWh_{ep}/jaar]	X.XXX.XXX

2 CO₂-uitstoot

CO₂ is het belangrijkste broeikasgas en is dus mee verantwoordelijk voor de klimaatveranderingen.
 De uitgestoten hoeveelheid CO₂ is recht evenredig met de hoeveelheid brandstof en elektriciteit die wordt gebruikt voor verwarming, ventilatie, voorbereiding van het sanitair warm water en eventueel voor koeling.

ENERGIEPRESTATIECERTIFICAAT

adres 1 + adres 2
 EPB-certificaat nr : yymdd-xxxxxxxx-xx-xx
 EPB-certificaat geldig tot en met : : xx/xx/xxxx

3
Aanbevelingen

De aanbevelingen in dit document zijn van algemene aard. Sommige ervan kunnen in de praktijk moeilijk toepasbaar blijken te zijn om technische, economische, esthetische of andere redenen.

Voor sommige maatregelen die werden beschreven, moet een beroep worden gedaan op professionele actoren (auditeur, architect, aannemer). Ondanks de aandacht die is uitgegaan naar de opstelling van dit certificaat kan de certificeerder niet aansprakelijk worden gesteld voor schade of nadelen die zouden voortvloeien uit de onjuiste toepassing van de beschreven maatregelen.

Persoonlijk en becijferd advies kan worden verleggen door een EAP-energieauditi (Energieadviesprocedure) voor de woning aan te vragen. Die audit wordt uitgevoerd met behulp van speciale software. Daarbij wordt het best een beroep gedaan op een EAP-auditeur die erkend is door het Gewest.

Voor meer informatie ten de energieaudit : www.leefmilieu.brussel.be
 Voor meer informatie ten met de hieronder voorgestelde aanbevelingen : www.leefmilieu.brussel.be ofwel 02 775 75 75

Op deze pagina worden de aanbevelingen weergegeven, die automatisch door de software worden geformuleerd op basis van de door de certificeerder ingevoerde informatie.

4
Administratieve inlichtingen

De informatie in deze zone kan nuttig zijn in het kader van de EPB-regelgeving rond de technische installaties. Ze is ook bestemd voor eventuele controlerende instanties vanuit de autoriteit.

Tips voor een rationeel energiegebruik

Hieronder vindt u voorbeelden van laag of zeer redelijk geprijsde investeringen die het mogelijk maken energie te besparen in een wooneenheid.

Verwarming

- Programmeer de verwarmingsperiodes volgens het gebruik van de lokalen. Bij afwezigheid van meer dan een week kan u de verwarmingsketel zelfs uitschakelen.
- Stel de thermostaat in op een nachttemperatuur van 16 °C.
- Zet geen obstakels voor de radiatoren of de convectoren en dek ze niet af.
- Sluit de luiken erof de overgordijnen 's avonds.
- U kan 6 tot 7 % besparen door de dagtemperatuur een graad lager in te stellen.
- Zet de thermostatische kranen (die automatisch open en dicht gaan voor een constante temperatuur in de kamers) op 16 °C (stand 2) in de slaapkamers en op 19-20 °C (stand 3) in de andere woonkamers.
- Door uw verwarmingsketel regelmatig te onderhouden, kan u 3 tot 5 % besparen.

Sanitair warm water

- Gebruik indien mogelijk een spaardouchekop die minder water en dus minder energie verbruikt, voor een gelijk comfort als met een klassieke douchekop.
- Bestudeer de mogelijkheid van een zonneboilerinstallatie.

Ventilatie

- Zorg voor een goede ventilatie die het mogelijk maakt de binnenlucht te verversen, het binnenklimaat te verbeteren voor de gebruikers en vocht- en gezondheidsproblemen in de woning te voorkomen.
- Indien u de kamers ventileert door de ramen open te zetten, tussen oktober en mei doet u dit bij voorkeur buiten de verwarmingsperiodes.

Zomercomfort

- Gebruik overdag zonnegordijnen en luiken om de zonnearvoer te beperken.
- Ventileer 's nachts zoveel mogelijk om de thermische massa van het gebouw af te koelen en de oververhitting overdag te bestrijden.

Verlichting

- Kies voor fluocompactlampen van klasse A, LEDs of voor fluorescentielampen (TL) die minder energie verbruiken dan gloeilampen of halogeenlampen en een veel langere levensduur hebben.
- Houd lampen en verlichtingsbestellen stofvrij.

Bereidschap/ audiovisueel

- Schakel toestellen die u slechts enkele uren per dag gebruikt uit, trek de stekker uit of gebruik een stekkerdoos.
- Kies energiezuinige toestellen.

Elektrische huishoudapparatuur

- Koop bij voorkeur toestellen met label A+ of A++. Bijvoorbeeld, de koelkast en de diepvriezer zijn verantwoordelijk voor 25 % van het elektriciteitsverbruik van een woning.
- Voor meer informatie, neem contact op met Leefmilieu Brussel-BIM op: 02 775 75 75

blz. 3/3

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 februari 2011 betreffende het door een certificeerder opgestelde EPB-certificaat voor de tertiaire eenheden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Ch. PICQUE

De Minister voor Leefmilieu, Energie, Stadsvernieuwing en Bijstand aan Personen,
Mevr. E. HUYTEBROECK

Bijlage 2. Energetische klassen voor de tertiaire eenheden

De hoeveelheid energie die de eenheid verbruikt, wordt uitgedrukt in kWu aan primaire energie (kwuPE) per vierkante meter aan de hand van de standaard omzettingfactoren bedoeld in artikel 4 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen.

Energetische klasse		kWu_{PE}/m²/jaar		kWu_{PE}/m²/jaar
A+			=	0
A	van	1	tot	31
A-	van	32	tot	61
B+	van	62	tot	93
B	van	94	tot	124
B-	van	125	tot	155
C+	van	156	tot	186
C	van	187	tot	217
C-	van	218	tot	248
D+	van	249	tot	279
D	van	280	tot	310
D-	van	311	tot	341
E+	van	342	tot	372
E	van	373	tot	403
E-	van	404	tot	434
F	van	435	tot	527
G	>	527		

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 februari 2011 betreffende het door een certificateur opgestelde EPB-certificaat voor de tertiaire eenheden.

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Ch. PICQUE

De Minister voor Leefmilieu, Energie, Stadsvernieuwing en Bijstand aan Personen,
Mevr. E. HUYTEBROECK